

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรปกรณีศึกษาศาลปกครอง
ในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี

THE LEGAL ENFORCEMENT OF ADMINISTRATIVE COURTS IN THE EUROPEAN UNION
A CASE STUDY OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FRANCE AND GERMANY

ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร¹ อัศกร ไชยพงษ์² และ นีรมล ยินดี³

Thongphon Promsaka Na Sakolnakorn, Akkarn Chaiyapong and Niramol Yindee

Article History

Received: 24-10-2024; Revised: 24-12-2024; Accepted: 25-12-2024

<https://doi.org/10.14456/issc.2024.76>

บทคัดย่อ

บทความนี้ อธิบายประเด็นปัญหาและกระบวนการพัฒนาของการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรปและกรณีศึกษาศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี โดยปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรป ฝรั่งเศส และเยอรมนี มีความซับซ้อนในด้านการตีความและความขัดแย้งกับกฎหมายภายในประเทศ ในสหภาพยุโรปการบังคับใช้กฎหมายต้องพิจารณาความสอดคล้องกับกฎหมายของสหภาพ ในฝรั่งเศสศาลปกครองมีความเข้มงวดในการควบคุมอำนาจของฝ่ายบริหาร ขณะที่ในเยอรมนี ระบบศาลเน้นการคุ้มครองสิทธิของพลเมืองและการปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด ในส่วนของกระบวนการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรป ฝรั่งเศส และเยอรมนีแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่เน้นความโปร่งใสและประสิทธิภาพมากขึ้น ในสหภาพยุโรป ศาลปกครองมีบทบาทสำคัญในการรับรองความสอดคล้องของกฎหมายระดับชาติและกฎหมายสหภาพ โดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนและตลาดร่วม ประเทศฝรั่งเศสมีการพัฒนาบทบาทศาลปกครองให้เข้มแข็งขึ้นในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ ขณะที่ประเทศเยอรมนีมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและปฏิบัติตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ ศาลในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนีมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย; ศาลปกครอง; สหภาพยุโรป; ฝรั่งเศส; เยอรมนี

¹ศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Professor, Ph.D., Faculty of Management Science, Silpakorn University

E-mail: Thongphon.p@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Assoc. Prof. Ph.D, Faculty of Law, Suratthani Rajabhat University, E-mail: Mr.Akkarn@gmail.com *Corresponding author

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Asst. Prof. Ph.D, Faculty of Law, Suratthani Rajabhat University

ABSTRACT

This article describes the issues and development processes of administrative court enforcement in the European Union, along with case studies of administrative courts in France and Germany. The legal enforcement problems of administrative courts in the European Union, France, and Germany are complex in terms of interpretation and conflict with national law. In the European Union, law enforcement must consider compliance with Union law; in France, administrative courts are strict in regulating the powers of the executive branch, while in Germany, the court system emphasizes the protection of civil rights and strict adherence to constitutional law. As for the development process of administrative court enforcement in the European Union, France and Germany show a trend toward greater transparency and efficiency. In the European Union, administrative courts play an important role in ensuring the consistency of national and Union law, especially in the areas of human rights and the common market. France has developed a stronger role for administrative courts in monitoring the exercise of state power, while Germany focuses on developing a justice system that protects citizens' rights and freedoms and adheres to the principles of constitutional law. Courts in France and Germany are continually improving in response to social and political changes.

Keywords: Law Enforcement; Administrative Court; European Union; France; Germany

บทนำ

ศาลปกครองในสหภาพยุโรปมีรากฐานมาจากการพัฒนาของระบบกฎหมายที่เน้นการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งประเทศแรกที่ก่อตั้งศาลปกครองอย่างเป็นทางการคือ ฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1799 ภายใต้การปฏิรูปของนโปเลียน โดยศาล Conseil d'Etat มีหน้าที่ทั้งให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่รัฐบาลและตรวจสอบการกระทำทางปกครองของรัฐ ความสำคัญของการก่อตั้งศาลปกครองในฝรั่งเศสเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของแนวคิดเรื่องการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายตุลาการ การมีศาลปกครองช่วยคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นกลไกที่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากนั้น ศาลปกครองได้ถูกนำมาใช้ในประเทศต่างๆ ทั่วทวีปยุโรป เช่น เยอรมนี ซึ่งก่อตั้งศาลปกครองหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยศาลเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการปกป้องหลักการนิติรัฐและส่งเสริมความยุติธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้อำนาจของหน่วยงานรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง การให้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการจัดเก็บภาษี ศาลปกครองในยุโรปยังทำหน้าที่ในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของพลเมือง การมีอยู่ของศาลเหล่านี้ช่วยให้กระบวนการยุติธรรมมีความสมดุลมากขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่การตัดสินใจของรัฐอาจละเมิดสิทธิพื้นฐานของบุคคล ศาลปกครองจึงเป็นสถาบันสำคัญในการส่งเสริมหลักนิติรัฐและสร้างความไว้วางใจในกระบวนการยุติธรรมในสังคมยุโรป ศาลปกครองในยุโรปยังพัฒนาไปพร้อมกับความร่วมมือของสหภาพยุโรป การที่กฎหมายของสหภาพยุโรปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจคดีปกครองทำให้ศาลปกครองในแต่ละประเทศต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน วิวัฒนาการของศาลปกครองในยุโรปจึงไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อระบบกฎหมายของแต่ละประเทศเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นธรรมและหลักการนิติรัฐในระดับภูมิภาค (Schmitz, 2008; Chiti & Mendes, 2021)

ปัญหาของการบังคับคดีในศาลปกครองในสหภาพยุโรปเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย รวมถึงการตีความกฎหมาย การบริหารงาน และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัญหาหลักที่พบเจอได้บ่อยคือ การปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครอง ซึ่งมักประสบความล่าช้าและไม่ได้รับการบังคับใช้อย่างเต็มที่ สาเหตุหลักมาจากการขาดทรัพยากรหรือการประสานงานที่ไม่ดีระหว่างศาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในบางกรณี การบังคับคดียังถูกขัดขวางด้วยอำนาจของการเมืองที่อาจเข้ามาแทรกแซงในการบริหารงานหรือกระบวนการบังคับใช้คำพิพากษา นอกจากนี้ ระบบกฎหมายในแต่ละประเทศยังมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้การบังคับคดีอาจไม่สอดคล้องหรือมีการตีความที่ไม่ตรงกันในแต่ละเขตอำนาจศาล ตัวอย่างเช่น ในบางประเทศ ศาลอาจไม่มีอำนาจทางกฎหมายในการบังคับใช้คำพิพากษาโดยตรง จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานอื่นในการดำเนินการ ปัญหานี้ยังทำให้การบังคับคดีชะงักงันและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม โดยภาพรวมปัญหาการบังคับคดีในศาลปกครองในยุโรปสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการสร้างสมดุลระหว่างอำนาจของศาล หน่วยงานปกครอง และผลประโยชน์ของประชาชน หากไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างเป็นระบบ การบังคับคดีในอนาคตอาจยังคงมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อการใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Hofmann, 2020; Jiménez & Pascual, 2020; Mendes, 2022; Eliantonio & Marique, 2023)

จากที่กล่าวมานั้น การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรป (EU) ฝรั่งเศส และเยอรมนีมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากศาลปกครองเป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจรัฐในการบริหารงาน การบังคับใช้คำพิพากษาของศาลปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการประกันความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของรัฐ โดยเฉพาะในระบบกฎหมายที่ต้องรักษาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายของประเทศต่างๆ การบังคับใช้กฎหมายในศาลปกครองของสหภาพยุโรปเน้นความสอดคล้องระหว่างกฎหมายของรัฐสมาชิกและกฎหมายของสหภาพยุโรป โดยศาลปกครองมีบทบาทในการบังคับใช้คำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานและการปฏิบัติตามกฎหมายของสหภาพยุโรปซึ่งรวมถึงกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองผู้บริโภค สำหรับประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นต้นแบบของระบบศาลปกครองในหลายประเทศ ศาลปกครองฝรั่งเศสมีอำนาจในการตรวจสอบการกระทำของรัฐในเชิงบริหาร และมีมาตรการบังคับใช้คำพิพากษาที่เข้มงวดขึ้น โดยเฉพาะในการป้องกันการละเมิดสิทธิตามกฎหมาย ส่วนประเทศเยอรมนีมีระบบกฎหมายที่เน้นความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการบังคับใช้คำพิพากษาของศาลปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการกระทำของรัฐ เช่นเดียวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน บทความนี้เป็นการนำเสนอการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรปและกรณีศึกษาศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายในศาลปกครองของประเทศในสหภาพยุโรปรวมถึงกรณีศึกษาในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี มีความสำคัญในเชิงกฎหมายและสังคม โดยการพัฒนาแนวทางการบังคับคดีที่มีประสิทธิภาพ ช่วยเสริมสร้างความยุติธรรมและความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของยุโรป

ความท้าทายและพัฒนาการของการบังคับคดีในศาลปกครองในสหภาพยุโรป

การบังคับคดีของศาลปกครองในยุโรปเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เนื่องจากความซับซ้อนของระบบกฎหมายและความหลากหลายของบริบทในแต่ละประเทศ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้คำสั่งศาล โดยประเด็นความท้าทายที่สำคัญของศาลปกครองในยุโรป (Winkler, 2007; Hofmann et al., 2011; Hoxha, 2019; Hofmann, 2020; Mendes, 2022; Christakis & Lodie, 2022; Duijkersloot & Widdershoven, 2023) ผู้เขียนบทความได้สรุปออกมาได้ดังนี้

ความล่าช้าในการดำเนินการ การบังคับคดีมักใช้เวลานานเนื่องจากขั้นตอนทางกฎหมายที่ซับซ้อนและจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นในหลายประเทศ ส่งผลให้ผู้เสียหายไม่สามารถได้รับความยุติธรรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อมั่นในระบบกฎหมาย

การขาดทรัพยากรทางศาล ศาลปกครองในหลายประเทศยังขาดทรัพยากรทางการเงินและบุคลากรที่เพียงพอ ทำให้การบริหารจัดการคดีและการบังคับคดีไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรที่จำกัดทำให้เกิดการสะสมคดีที่รอการพิจารณา

ความซับซ้อนของกฎระเบียบ กฎหมายปกครองในยุโรปมีความหลากหลายและซับซ้อน ซึ่งทำให้การบังคับใช้คำสั่งศาลมีความยากลำบาก โดยเฉพาะในกรณีที่คำสั่งศาลมีผลกระทบต่อหลายฝ่าย เช่น ภาครัฐและเอกชน

การขาดการบูรณาการระหว่างกฎหมายระดับประเทศและสหภาพยุโรป บางครั้งกฎหมายของสหภาพยุโรปขัดแย้งกับกฎหมายภายในประเทศ ทำให้การบังคับใช้คำสั่งศาลในบางกรณีเกิดความล่าช้าหรือมีความไม่ชัดเจน ซึ่งต้องการการตีความจากศาลสูง

ปัญหาการบังคับคดีในระดับท้องถิ่น การบังคับคดีในบางประเทศโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น มักเผชิญกับปัญหาการขาดความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐ ซึ่งทำให้คำสั่งศาลไม่ได้รับการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม

ความไม่สมดุลระหว่างภาครัฐและเอกชน ศาลปกครองต้องรับมือกับความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของรัฐและเอกชน โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนที่ดิน การชดเชย หรือการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งทำให้กระบวนการบังคับคดีมีความซับซ้อน

การไม่สามารถบังคับใช้คำสั่งทางกายภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบังคับใช้คำสั่งศาลที่ไม่ใช่ทางการเงิน เช่น การบังคับให้หยุดการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือการแก้ไขสิ่งปลูกสร้าง มักเจอความยากลำบากเนื่องจากต้องการการประสานงานระหว่างหลายฝ่าย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามคำสั่งศาลไม่เพียงพอ หลายประเทศยังขาดระบบการติดตามการปฏิบัติตามคำสั่งศาลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การบังคับใช้คำสั่งศาลไม่ได้รับการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้คำสั่งไม่ได้รับการปฏิบัติ

การรับมือกับจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้น ในหลายประเทศ ศาลปกครองต้องรับมือกับจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากประชาชนตระหนักถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น ส่งผลให้การบังคับคดีล่าช้าและกระบวนการศาลถูกกดดันมากขึ้น

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการบังคับใช้คำสั่งศาล เมื่อคำสั่งศาลส่งผลกระทบต่อภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มีอิทธิพล การบังคับใช้คำสั่งอาจถูกขัดขวางด้วยการลอบบีทางการเมืองหรืออำนาจทางการเงิน ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในกระบวนการ

การขาดการบังคับคดีข้ามพรมแดนที่มีประสิทธิภาพ ในกรณีที่คำสั่งศาลเกี่ยวข้องกับฝ่ายที่อยู่ต่างประเทศ การบังคับคดีข้ามพรมแดนในยุโรปยังเผชิญกับปัญหาทางกฎหมายและการประสานงานระหว่างประเทศ ทำให้การบังคับคดีมีความซับซ้อน

การบังคับคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การบังคับใช้คำสั่งศาลในคดีสิ่งแวดล้อมมักเผชิญกับความท้าทาย เนื่องจากต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานหลายฝ่าย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมักขัดแย้งกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การบังคับใช้คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ในคดีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน การบังคับใช้คำสั่งศาลมักเผชิญกับการต่อต้านจากรัฐหรือหน่วยงานที่มีอำนาจ ส่งผลให้คำสั่งศาลไม่สามารถถูกบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่

การปรับปรุงระบบกฎหมายที่ล่าช้า แม้ว่าหลายประเทศในยุโรปจะมีการปฏิรูปกฎหมายเพื่อให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่การปรับปรุงระบบกฎหมายมักเกิดขึ้นอย่างล่าช้าและไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ

การใช้เทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัย หลายศาลในยุโรปยังคงใช้ระบบเอกสารและกระบวนการทางกฎหมายที่ไม่ทันสมัย ทำให้การติดตามและการบังคับคดีล่าช้า เทคโนโลยีดิจิทัลจึงถูกเรียกร้องให้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

จากที่อธิบายข้างต้น ความท้าทายในการบังคับคดีของศาลปกครองในยุโรปเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความซับซ้อนของกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในที่ขัดแย้งกัน การบังคับใช้คำพิพากษาในประเทศต่าง ๆ ที่มีกระบวนการและมาตรฐานแตกต่างกัน ข้อจำกัดทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐ การขาดทรัพยากรในการติดตามและบังคับใช้คำสั่ง รวมถึงปัญหาด้านความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม อีกทั้งความไม่สอดคล้องของนโยบายและระบบกฎหมายในแต่ละประเทศก็ก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับคดี ซึ่งการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรป ได้มีการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงวิธีการในการบังคับคดี

ในศาลปกครองของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (EU) มีการพัฒนาที่สำคัญเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ หนึ่งในปัญหาหลักที่พบคือความล่าช้าในการบังคับใช้คำพิพากษาของศาลปกครอง ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการทางราชการที่ซับซ้อน และการขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น หลายประเทศได้ดำเนินการปรับปรุงโดยเพิ่มพลังโทษทางการเงิน หรือมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดต่อหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล หนึ่งในแนวทางสำคัญที่สหภาพยุโรปได้แนะนำคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงกระบวนการบังคับคดีให้มีความรวดเร็วและโปร่งใสมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ระบบออนไลน์ในการติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าของการบังคับใช้คำพิพากษา ระบบนี้ช่วยให้ศาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามสถานะการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาดและความล่าช้าที่เกิดจากการจัดการข้อมูลด้วยมือ นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับประเทศและระดับยุโรปยังเป็นอีกหนึ่งกลไกที่ช่วยส่งเสริมให้การบังคับคดีเป็นไปอย่างราบรื่น โดยเฉพาะในกรณีที่คำพิพากษามีผลกระทบข้ามพรมแดน เช่น คดีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมหรือสิทธิมนุษยชน การประสานงานระหว่างศาลและหน่วยงานบังคับคดีในแต่ละประเทศทำให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกแนวทางหนึ่งคือการปรับปรุงการฝึกอบรมผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่รัฐในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เพื่อให้มีความรู้และทักษะในการบังคับคดีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของสหภาพยุโรปที่มีความซับซ้อนมากขึ้น การฝึกอบรมดังกล่าวเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และความเข้าใจในกฎหมายระหว่างประเทศ (Hoxha, 2019; Hofmann, 2020; Bastos, 2021; Mendes, 2022; Christakis & Lodie, 2022; Duijkersloot & Widdershoven, 2023; Brook & Cseres, 2024) โดยสรุปการปรับปรุงเหล่านี้ช่วยให้การบังคับคดีในศาลปกครองของประเทศในสหภาพยุโรปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการลดความล่าช้า เพิ่มความโปร่งใส และเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

กรณีศึกษาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมนี

ศาลปกครองในฝรั่งเศสและเยอรมนีมีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งเป็นรากฐานของการศึกษาหลักกฎหมายมหาชนในประเทศไทย ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจในการควบคุมการกระทำของรัฐและคุ้มครองสิทธิของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐที่ไม่ถูกต้อง ในฝรั่งเศส ศาลปกครองมีรากฐานจากศาล Conseil d'État และ Conseil de Prefecture ในปี ค.ศ. 1799 ภายใต้การปฏิรูปของนโปเลียน โดยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่รัฐบาลและเป็นศาลสูงสุดในการพิจารณาคดีปกครอง ทำให้ศาลปกครองในฝรั่งเศสมีบทบาทสำคัญในการรักษาสมดุลอำนาจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน สำหรับเยอรมนี ศาลปกครองก่อตั้งอย่างเป็นทางการหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยยึดหลักการของรัฐธรรมนูญที่เน้นการแบ่งแยกอำนาจ ศาลปกครองในเยอรมนีมีบทบาทในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐต่อพลเมืองและส่งเสริมหลักนิติรัฐ การบังคับคดีของศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมนีมีดังต่อไปนี้

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส

การบังคับใช้กฎหมายในประเทศฝรั่งเศสเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นเมื่อมีคำพิพากษาของศาลปกครองที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐหรือบุคคลปฏิบัติตามคำสั่ง คำสั่งศาลปกครองจะมีผลบังคับใช้เมื่อผ่านกระบวนการทางกฎหมายครบถ้วนแล้ว การบังคับคดีแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ การบังคับทางการเงิน เช่น การชำระเงินชดเชย หรือการคืนเงินที่หน่วยงานรัฐเรียกเก็บอย่างไม่ถูกต้อง และการบังคับทางกายภาพ เช่น การสั่งให้รื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่ไม่ถูกกฎหมาย กระบวนการบังคับคดีเริ่มต้นด้วยการส่งคำสั่งศาลไปยังฝ่ายที่ต้องปฏิบัติตาม หากฝ่ายที่ถูกสั่งไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาที่กำหนด ศาลสามารถบังคับใช้คำสั่งโดยใช้กลไกบังคับคดี เช่น การยึดทรัพย์สิน หรือการลงโทษทางกฎหมาย นอกจากนี้ ศาลสามารถใช้การลงโทษทางปกครองเพื่อเพิ่มแรงกดดันให้ปฏิบัติตามคำสั่งได้ เช่น การปรับเงินหรือการจำกัดสิทธิในการดำเนินการบางประการ (Flavier & Froger, 2016; Christakis & Lodie, 2022)

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่มีความซับซ้อนสูง เนื่องจากการเกี่ยวข้องกับการรักษาสีติและผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน โดยศาลปกครองมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการกระทำของ

หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้แน่ใจว่าการบริหารงานเป็นไปอย่างชอบด้วยกฎหมาย การบังคับคดีทางปกครองอาจเกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาทด้านการเงินหรือการบริหารงานของรัฐ ศาลปกครองในฝรั่งเศสเผชิญกับปัญหาหลายประการในการบังคับคดี เช่น ความล่าช้าในการดำเนินการ ซึ่งเกิดจากความซับซ้อนของกฎหมายและการขาดทรัพยากรที่เพียงพอ นอกจากนี้ การบังคับคดีทางปกครองมักเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น การไม่สามารถบังคับใช้คำสั่งของศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพยังเป็นปัญหาที่พบในหลายกรณี ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมถึงการปฏิรูประบบกฎหมายให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น การปรับปรุงกระบวนการทางศาลให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น เช่น การเพิ่มทรัพยากรทางการเงินและบุคลากรให้กับศาลปกครอง พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการบังคับคดี เช่น ระบบการจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการตัดสินใจ นอกจากนี้ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการพิจารณาคดี และการสร้างกลไกตรวจสอบการบังคับใช้คำสั่งของศาลอย่างเข้มงวด จะช่วยให้การบังคับคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Brook & Cseres, 2024; Expert-Foulquier, 2019)

การแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงวิธีการการบังคับใช้กฎหมายในศาลปกครองในฝรั่งเศสถือเป็นประเด็นที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบยุติธรรมมีประสิทธิภาพและสามารถบังคับใช้คำพิพากษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หนึ่งในแนวทางที่สำคัญคือการสร้างกลไกทางกฎหมายที่ชัดเจนและเข้มแข็งขึ้น โดยศาลปกครองในฝรั่งเศสมีการเพิ่มอำนาจให้สามารถบังคับใช้คำสั่งศาลได้โดยตรงโดยไม่ต้องพึ่งพาหน่วยงานภายนอกมากเท่าที่เคยเป็นมา นอกจากนี้ยังมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีบทลงโทษที่ชัดเจนต่อหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล การเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับคดีรวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการบังคับคดีได้รวดเร็วและตรงตามคำพิพากษา ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบในการบังคับคดี ซึ่งเป็นการเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินการ อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การสื่อสารและการติดตามผลการบังคับคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังมีการปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรมผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบังคับคดีในบริบทของกฎหมายปกครอง ซึ่งแนวทางเหล่านี้ช่วยให้การบังคับคดีในศาลปกครองฝรั่งเศสมีความรัดกุมและมีมาตรฐานที่ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ระบบกฎหมายมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ (Flavier & Froger, 2016; Expert-Foulquier, 2019; Christakis & Lodie, 2022; Held, 2022)

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในประเทศเยอรมนี

การบังคับใช้กฎหมายในประเทศเยอรมนีเป็นกระบวนการที่ดำเนินการโดยศาลปกครองเมื่อมีคำพิพากษาที่บังคับให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศาล คำสั่งศาลสามารถครอบคลุมการบังคับใช้ในหลายรูปแบบ เช่น การจ่ายค่าชดเชย การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ถูกกฎหมาย หรือการระงับการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย ขั้นตอนแรกของการบังคับคดีคือการออกคำสั่งแจ้งเตือนให้ฝ่ายที่แพ้คดีปฏิบัติตาม หากไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ศาลสามารถใช้กลไกบังคับคดี เช่น การยึดทรัพย์สิน หรือการเรียกค่าปรับ วิธีการบังคับคดีในเยอรมนีมีความเป็นระบบและมีกฎระเบียบที่ชัดเจน การบังคับใช้ทางกายภาพ เช่น การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จะต้องผ่านขั้นตอนที่ได้รับอนุมัติจากศาลเพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปตามกฎหมาย นอกจากนี้ ศาลยังสามารถใช้การปรับเงินและมาตรการอื่นๆ เพื่อกดดันให้ฝ่ายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งยอมทำตาม กระบวนการบังคับคดีนี้ถูกออกแบบให้มีความยืดหยุ่นและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย โดยมุ่งเน้นการรักษาสมดุลระหว่างสิทธิของรัฐและประชาชน (Kramer & Hinrichsen, 2015; Weidemann, 2021)

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในประเทศเยอรมนีเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความยุติธรรมทางการบริหาร โดยศาลปกครองมีอำนาจในการตรวจสอบการกระทำของหน่วยงานรัฐและการดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานรัฐได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง การบังคับคดีนี้ครอบคลุมถึงการระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เช่น การปกครองท้องถิ่น การออกกฎระเบียบ และการจัดการทรัพยากรสาธารณะ ปัญหาหลักของการบังคับคดีในศาลปกครอง

เยอรมันคือความล่าช้าของกระบวนการพิจารณาและการบังคับใช้คำตัดสิน ซึ่งมักเกิดจากความซับซ้อนของกฎหมายปกครอง และการขาดทรัพยากรในบางกรณี (Schmidt-Aßmann & Schmidt-Assmann, 1993) นอกจากนี้ การบังคับคดียังเผชิญกับความท้าทายในการสร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของประชาชนและรัฐ เช่น ในกรณีการเวนคืนที่ดินเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งอาจสร้างความขัดแย้งระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ (Nolte, 1994) แนวทางแก้ไขปัญหานี้รวมถึงการปฏิรูปกระบวนการศาลให้มีความโปร่งใสและรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มทรัพยากรบุคลากรและการจัดการให้กับศาลปกครอง นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการพิจารณาคดี เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์และการประชุมทางไกล จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับคดี และลดภาระงานของศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือต้องสร้างความสมดุลระหว่างการปฏิบัติตามกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน เพื่อให้ระบบการบังคับคดีมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (Schmidt-Aßmann & Schmidt-Assmann, 1993; Nolte, 1994; Procopiuck, 2018)

การบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองของประเทศเยอรมนีเป็นกระบวนการที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือในการดำเนินการ หนึ่งในปัญหาหลักที่พบในอดีตคือความล่าช้าในการบังคับใช้คำพิพากษา ซึ่งมีสาเหตุมาจากทั้งระบบราชการที่ซับซ้อนและการขาดทรัพยากรในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหานี้ รัฐบาลเยอรมนีได้ดำเนินการปรับปรุงกลไกทางกฎหมายโดยการเพิ่มอำนาจให้ศาลสามารถดำเนินการบังคับใช้คำพิพากษาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การให้สิทธิ์ศาลในการออกคำสั่งบังคับคดีและบทลงโทษต่อหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล อีกแนวทางหนึ่งที่สำคัญคือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยเสริมในการบังคับคดี โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การติดตามผลและการบังคับใช้คำพิพากษามีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ง่ายขึ้น ระบบดิจิทัลยังช่วยลดข้อผิดพลาดจากกระบวนการที่ทำด้วยมือและช่วยให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกัน การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงการบังคับคดีในศาลปกครอง โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีในระดับท้องถิ่น ซึ่งบางครั้งอาจขาดทรัพยากรหรือความสามารถในการดำเนินการ ศาลจึงมีบทบาทในการช่วยประสานงานและตรวจสอบความก้าวหน้าของการบังคับคดี นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาการฝึกอบรมผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดี เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดการคดีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น การฝึกอบรมนี้เน้นที่การใช้เทคโนโลยีและการจัดการข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในยุคปัจจุบัน การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การบังคับคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น การพัฒนาและปรับปรุงดังกล่าวทำให้อัตราความล่าช้าและเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการบังคับคดีในศาลปกครองของเยอรมนีอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ระบบกฎหมายมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นในสายตาของสาธารณชนและเป็นแบบอย่างสำหรับประเทศอื่นๆ ในยุโรป (Monaienko et al., 2020; Kuhlmann et al., 2022; Schmitz, 2023; Schneider & Enderlein, 2023)

สรุป

การบังคับใช้กฎหมายในศาลปกครองของประเทศใน EU ฝรั่งเศส และเยอรมนีมีความสำคัญในเชิงกฎหมายและสังคม โดยการพัฒนาแนวทางการบังคับคดีที่มีประสิทธิภาพ ช่วยเสริมสร้างความยุติธรรมและความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของยุโรป ข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายในศาลปกครอง เช่น ความซับซ้อนของระบบราชการ โดยระบบการทำงานที่ซับซ้อนของหน่วยงานรัฐในหลายประเทศในสหภาพยุโรปส่งผลให้การบังคับคดีล่าช้าและขาดความมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทรัพยากรจำกัด เช่น ในบางกรณี ศาลปกครองหรือหน่วยงานบังคับคดีในระดับท้องถิ่นอาจขาดทรัพยากรที่เพียงพอในการดำเนินการบังคับใช้คำพิพากษา ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในเยอรมนีและประเทศอื่นๆ ในสหภาพยุโรป หรือความล่าช้า

ในการบังคับใช้คำพิพากษาเป็นปัญหาที่พบได้ในหลายประเทศของสหภาพยุโรปโดยเฉพาะในกรณีที่คำพิพากษามีผลกระทบข้ามพรมแดนหรือเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายของสหภาพยุโรป สำหรับ การพัฒนาการในการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายมีการดำเนินการหลายประเด็น เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยหลายประเทศในสหภาพยุโรปรวมถึงประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี ได้เริ่มนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการติดตามผลและบังคับใช้คำพิพากษา ทำให้การบังคับคดีมีความรวดเร็วและโปร่งใสมากขึ้น ให้ความสำคัญมากขึ้นกับการฝึกอบรมผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่รัฐ ในหลายประเทศมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการบังคับคดีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และพัฒนาการประสานงานระหว่างหน่วยงานด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและระหว่างประเทศในสหภาพยุโรปมีบทบาทสำคัญในการลดความล่าช้าในการบังคับคดี โดยเฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมหรือสิทธิมนุษยชน โดยสรุปการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในสหภาพยุโรป ฝรั่งเศส และเยอรมนีแสดงถึงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและกฎหมาย ในสหภาพยุโรป การบังคับใช้กฎหมายเชื่อมโยงกับกฎหมายสหภาพที่มีผลบังคับเหนือรัฐสมาชิก ฝรั่งเศสเน้นการพัฒนาบทบาทศาลในการควบคุมฝ่ายบริหาร ขณะที่เยอรมนีให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของพลเมืองและหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ

องค์ความรู้ใหม่

1. รูปแบบการบูรณาการกฎหมายปกครองในยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มร่วมระหว่างประเทศสมาชิก EU เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลคดีปกครอง การสร้างมาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายผ่านระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการบังคับคดีแบบ Real-time
2. การปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง โดยนำเทคโนโลยี AI มาช่วยในการวิเคราะห์คดีและคาดการณ์แนวโน้ม รวมถึงการพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองออนไลน์ และการสร้างฐานข้อมูลคำพิพากษาที่เข้าถึงได้ง่ายสำหรับประชาชน

รายการอ้างอิง

- Bastos, F. B. (2021). Doctrinal methodology in EU administrative law: Confronting the “Touch of Stateness”. *German Law Journal*, 22(4), 593–624. <https://doi.org/10.1017/glj.2021.20>
- Brook, O. & Cseres, K. J. (2024). Priority setting as the blind spot of administrative law enforcement: A theoretical, conceptual, and empirical study of competition authorities in Europe. *Modern Law Review*, 87(5), 1209-1257. <https://doi.org/10.1111/1468-2230.12881>
- Chiti, E. & Mendes, J. (2021). *The Evolution of EU Administrative Law*. Retrieved from <https://doi.org/10.1093/oso/9780192846556.003.0011>
- Christakis, T. & Lodie, A. (2022). *The French Supreme Administrative Court finds the use of facial recognition by law enforcement agencies to support criminal investigations ‘Strictly Necessary’ and proportional*. Retrieved from <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4321643>
- Duijkersloot, T. & Widdershoven, R. (2023). *Administrative law enforcement of EU law*. Retrieved from <https://doi.org/10.4337/9781802208030.00011>

- Eliantonio, M. & Marique, Y. (2023). Comparative administrative law in Europe: State-of-the-art overview and research agenda. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 30(6), 689-704. <https://doi.org/10.1177/1023263X241252105>
- Expert-Foulquier, C. (2019). Is French administrative justice a problem-solving justice?. *Utrecht Law Review*, 14(3), 40-51. <http://doi.org/10.18352/ulr.470>
- Flavier, H. & Froger, C. (2016). Administrative justice in France: Between singularity and classicism. *BRICS Law Journal*, 3(2), 80-111. <https://hal.science/hal-03250641v1>
- Held, M. (2022). The development of the Administrative Court systems in transition countries and their role in democratic, economic and societal transition. *Croatian and Comparative Public Administration*, 22(2), 209-236. <https://doi.org/10.31297/hkju.22.2.5>
- Hofmann, Herwig C. H., Rowe, G. C. & Turk, A. H. (2011). *Administrative law and policy of the European Union*. Retrieved from <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199286485.001.0001>
- Hofmann, Herwig C. H. (2020). The duty of care in EU public law – A principle between discretion and proportionality. *Review of European Administrative Law*, 13(2), 87-112.
- Hoxha, A. (2019). Subject-matter competences of Administrative Courts of the European Union countries: A comparative view of legislation and judicial practice. *Athens Journal of Law*, 5(1), 81-98. <https://doi.org/10.30958/ajl.5-1-6>
- Jiménez, Luis A. & Pascual, Gabriel D. (2020). The Europeanisation of Spanish Administrative Law through the principle of legitimate expectations. *Review of European Administrative Law*, 13(2), 55-86.
- Kuhlmann, S., Proeller, I., Schimanke, D., Ziekow, J. (2021). *German public administration: Background and key issues*. In: Kuhlmann, S., Proeller, I., Schimanke, D., Ziekow, J. (eds) *Public administration in Germany. Governance and public Management*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-53697-8_1
- Kramer, U. & Hinrichsen, T. (2015). German law of Administrative Court procedure: an overview. *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences*, 10(8), 2050-2061. <http://dx.doi.org/10.17516/1997-1370-2015-8-10-2050-2061>
- Mendes, J. (2022). The foundations of EU administrative law as a scholarly field: Functional comparison, normativism and integration. *European Constitutional Law Review*, 18(4), 706 – 736. <https://doi.org/10.1017/S1574019622000438>
- Monaenko, A., Radyshevskaya, O. & Dobkovski, Y. (2020). *Development of administrative justice in Ukraine and Germany comparative law aspect*. Retrieved from <https://cris.mruni.eu/server/api/core/bitstreams/7fe741fef175-4623-9683-3c00033365c4/content>
- Nolte, G. (1994). General principles of German and European administrative law: A comparison in historical perspective. *The Modern Law Review*, 57(2), 191-212. <http://www.jstor.org/stable/1096807>

- Procopiuck, M. (2018). Information technology and time of judgment in specialized courts: What is the impact of changing from physical to electronic processing?. *Government Information Quarterly*, 35(3), 491-501. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2018.03.005>
- Schmidt-Aßmann, E. & Schmidt-Assmann, E. (1993). Basic Principles of German Administrative Law. *Journal of the Indian Law Institute*, 35(1/2), 65-91. <http://www.jstor.org/stable/43952325>
- Schmitz, T. (2008). The transformation of administrative law in Europe. *European Journal of International Law*, 19(3), 625–631. <https://doi.org/10.1093/ejil/chn035>
- Schmitz, T. (2023). *Judicial review of administrative action in Germany*. Retrieved from https://thomas-schmitz-yogyakarta.id/Downloads/Schmitz_Judicial-review-in-Germany_UMP2023.pdf
- Schneider, Jens-Peter & Enderlein, F. (2023). *Automated decision-making systems in German administrative law*. Retrieved from https://ceridap.eu/pdf/estratti/Estratto-10.13130_2723-9195_2023-1-102.pdf
- Weidemann, L. (2021). *Administrative Procedure and Judicial Review in Germany*. Retrieved from <https://doi.org/10.1093/oso/9780198867609.003.0008>
- Winkler, R. (2007). *Administrative justice in Europe: The EU acquis, good practice and recent developments*. Retrieved from https://sudovi.hr/sites/default/files/dokumenti/2020-09/24Up_ravno-sudovanje-u-EU-Report-Winkler-ENG.pdf